ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКА

СОЦІО-ЕКОНОМІЧНИЙ АСПЕКТ ВПЛИВУ ПЕРЕМІЩЕНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ НА УРБОСИСТЕМУ

Остенда О., Вища технологічна школа Катовіце, Польща
Несторенко Т.П., канд. екон. н., доцент,
Сичікова Я.О., канд. фіз.-мат. н., доцент,
Бердянський державний педагогічний університет, Бердянськ, Україна

На початку XXI століття в Європі з'явилося таке поняття, як «переміщений університет (вищий навчальний заклад)». Проблема переміщених університетів не є типовою для сучасної європейської цивілізації. Поява в місті переміщеного університету, який вимушений був переїхати або в іншу країну, або в іншу область в межах країни, часто призводить до соціальної напруги та упередженого ставлення місцевої влади та жителів до переміщеного університету та студентів зі статусом внутрішньо переміщених осіб. Крім того, переміщення університетів спричиняє додаткове антропогенне навантаження на урбоекосистему. Цей фактор значною мірою впливає на екологічну безпеку міст.

З вимушеною внутрішньою міграцією громадян з техногенних причин, екологічних катастроф, бойових дій і т.д. може зіткнутися будь-яка держава. І, як показує аналіз міжнародної практики і власний досвід України, в подібних ситуаціях держава не готова до таких викликів, оскільки відсутня законодавча база, яка б встановлювала права і гарантії внутрішньо переміщених осіб.

Забезпечення екологічної безпеки вимушених мігрантів є на сьогоднішній день однією з глобальних проблем людства. Надзвичайно стан повної правової та соціальної беззахисності властиво вимушеним мігрантам: переселенцям і біженцям [1]. Незважаючи на наявність безлічі конвенцій щодо захисту вимушених мігрантів, таких як конвенції 1951 року, і ін., для окремих держав забезпечення цього виявилося досить важким через обмеженість ресурсів [2, 3]. Дані ООН свідчать про повсюдне збільшення чисельності вимушених мігрантів, викликаним зростанням конфліктних надзвичайних ситуацій в усьому світі. Тому є актуальним дослідження впливу переміщеного університету на економіку та екологічну безпеку міста [4].

Основна проблема, що виникає перед вимушеними переселенцями – це проблема адаптації, як біологічної так і соціальної інтеграції у новому середовищі. Проблема адаптації не обмежується біологічною пристосованістю організму до нових природних умов (табл.1) [3,5].

Табл. 1. Фактори навколишнього середовища, до яких доводиться пристосовуватися переміщеним особам

Фактори навколишнього середовища	Ступінь впливу на здоров'я	Ступінь усунення

Перепади температури повітря протягом доби	сильна	низька
Висота над рівнем моря	сильна	відсутня
Атмосферний тиск	сильна	відсутня
Електромагнітний фон	сильна	відсутня
Біохімічний стан	сильна	відсутня
Якість води	сильна	низька
Раціон харчування	сильна	середня
Система медичного обслуговування	сильна	низька
Побутові умови	сильна	середня
Знання мови	сильна	середня
Комунікація	сильна	середня
Релігійна приналежність	сильна	низька

У переміщених осіб проблема зміни соціального статусу переселенця носить соціально-психологічний характер. Це, перш за все, міжособистісні відносини, спілкування у новому середовищі, право на повну освіту, працю і т.д. Велику роль при цьому відіграють обов'язкова підтримка зі сторони держави та громадськості приймаючих общин для безболісної адаптації та інтеграції у нове соціальне середовище.

Економічний вплив студентів та викладачів переміщених вишів на місто та регіон свого розміщення здійснюється по-різному. Перш за все, частина студентів напряму сплачує університету за своє навчання. Студенти з інших міст та регіонів оплачують проживання в гуртожитку. Також вони оплачують додаткові послуги, які надає їм університет (наприклад, додаткові курси). Крім того, студенти купують різноманітні товари і послуги місцевих виробників. Наприклад, студенти, якщо вони не можуть або не хочуть жити в гуртожитку, орендують житло у місцевих жителів. Студенти купують продукти харчування в місцевих супермаркетах, відвідують місцеві кафе, клуби. Важливо відзначити, що студентів відвідують їхні друзі та родичі з інших міст та регіонів, чиї витрати також позитивно впливають на місцевий бізнес і сприяють зростанню сукупного попиту на місцеві товари і послуги. Переміщені виші одержують бюджетне фінансування своєї діяльності і більша частина коштів, що поступають їм з Державного бюджету, залишаються в місті їх нового розташування та йдуть на оплату послуг,

які надають університетам місцеві фірми (наприклад, на оплату комунальних послуг).

Різні види витрат співробітників та студентів переміщених вишів викликають різні ефекти впливу на економіку міста та регіону свого нового місця розташування: прямий (direct), непрямий (indirect) та індукований (induced) ефект. Прямий ефект – це виручка, додана вартість, прибуток, зайнятість та інші показники, пов'язані безпосередньо з витратами студентів та співробітників переміщених вишів. Непрямий ефект – це виручка, додана вартість, прибуток, зайнятість та інші показники, пов'язані з фірмами-продавцями товарів і послуг співробітникам та студентам переміщених вишів. Індукований ефект – ефект, пов'язаний з витратами приватних осіб, чий дохід прямо чи опосередковано залежить від витрат співробітників та студентів переміщених вишів, а також їх друзів і родичів, що їх відвідують. Тобто кожна гривня, яку витратив переміщений університет, його співробітники або студенти, завдяки мультиплікаційному ефекту стимулює зростання доходів місцевих фірм більше, ніж на 1 грн.

Таким чином, не зважаючи на складну ситуацію, в якій опинилися переміщені виші, завдяки самим фактом своєї діяльності на новому місці вони створюють позитивний ефект для економіки міста, в яке ці виші переїхали. Тобто кожна гривня, яку витратив переміщений університет, його співробітники або студенти, завдяки мультиплікаційному ефекту стимулює зростання доходів місцевих фірм більше, ніж на 1 грн. Розуміння та визначення позитивного впливу переміщеного університету на мешканців міста, до якого він переїхав, та, тим самим, на якість життя місцевого населення дозволить знизити та позбавитися напруги у відношеннях між «місцевими» та «новоприбулими» мешканцями та сприятиме адаптації та розвитку переміщеного вишу на новому місці.

1. Guiding Principles on internal displacement / United Nations doc.E/CN.4/1998/ 53/Add.2 (1998) // Электронный ресурс. – [Режим доступа]: http://www.ifrc.org/Docs/idrl/I266EN.pdf.

2. Recommendation Rec2006(6) of the Committee of Ministers to members states on internally displaced persons // Электронный ресурс. – [Режим доступа]:http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/10session/A.HRC.10.13.Add.1.pdf.

3. Recommendation 1877 Parliamentary assembly Council of Europe «Europe's forgotten people: protecting the human rights of long-term displaced persons» // Электронный ресурс. – [Режимдоступа]:http://semanticpace.net/tools/pdf.aspx?doc=ahr0cdovl2fzc2vtymx5lmnvzs5pbnqvbncveg1sl1hszwyvwdjilurxlwv4dhiuyxnwp2zpbgvpzd0xmjizmizsyw5npuvo&xsl=ahr0cdovl3nlbwfudgljcgfjzs5uzxqvwhnsdc9qzgyvwfjlzi1xrc1bvc1ytuwyuerglnhzba==&xsltparams=zmlszwlkpteymjmy.

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 1950 р. – Офіційний вісник України. – 1998. – № 13, / № 32 від 23.08.2006. – ст. 270.

5. Гелантиа М. Р., Козлов Ю. П. Особенности воздействия риск-факторов на жизнедеятельность населения в чрезвычайных ситуациях (на примере вынуждено перемещенных лиц из Абхазии) //Вестник Российского университета дружбы народов. Серия: Экология и безопасность жизнедеятельности. – 2008. – №. 2. –С.6–9.

EVALUATION OF ECONOMIC EFFICIENCY OF RENEWABLE ENERGY INNOVATIVE PROJECTS

Tadeusz Pokusa, The Academy of Management and Administration in Opole,
Nadiya Dubrovina, The University of Economics in Bratislava
Yana Suchikova, Tetyana Nestorenko, Berdyansk State Pedagogical University

In modern society, the pace of economic growth and the level of development of countries are largely determined by the role of scientific and technological progress in the intellectualization of production. In the global economic competition, countries that provide favorable conditions for effective innovation will benefit. Innovation activities are aimed at developing innovative projects and programs.

Innovative projects and programs are implemented in the form of large cross-sectoral projects for the creation, development and dissemination of technologies that contribute to radical changes in the technological basis of the economy. Thus, innovative projects and programs play an important role in the state science and technology policy. They are essential for the development of many areas of science and technology.

We will evaluate the innovative project on renewable energy "Organization of production of solar cells based on nanocrystalline silicon".

The amount of solar energy per unit area of the earth's surface during the year is 1000-1350 kWh / m2. By the level of intensity of solar radiation, Ukraine can be divided into four regions: Western, Central, Southeast and Southern ones. The average intensity of solar radiation here is about 1200 kWh / m2. In general, the territory of Ukraine belongs to the zone of average intensity of solar radiation. In real conditions, the density of direct and diffuse solar radiation depends on the latitude of the terrain, the transparency of the atmosphere, the characteristics of the earth's surface, as well as the time of day and season.

To obtain a solar cell (solar module, solar panel), the elements are connected sequentially or sequentially-parallel to obtain the required electrical parameters of electric current and voltage.

Synthesis of cheap modules of large area with acceptable performance is a key issue of photovoltaics, as the costs of producing of the module under used technology do not depend on its size. The costs of electricity from large area modules significantly reduce. In this case, in parallel with the increase of size, only the costs of materials will increase.

For example, if 10 modules in the size of 10 cm2 are synthesized, then total costs of their production (C) will be: